

Sygn. akt IV Cz 459/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2015r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Jaroszewicz (spr.),

Sędziowie SO: Jolanta Deniziuk, Andrzej Jastrzębski

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2015 r. w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko pozwanej K. H.

o odszkodowanie

w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w L. z dnia 29.04.2014r., sygn. akt I C 59/14

na skutek zażalenia pozwanej K. H.

na postanowienie Sądu Rejonowego w L., I Wydział Cywilny,

z dnia 9 lipca 2015r., sygn. akt I C 59/14

postanawia:

1. uchylić pkt (...) postanowienia i postępowanie w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu umorzyć,
2. uchylić pkt(...) postanowienia,
3. oddalić wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt. IV Cz 459/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9.07.2015r. Sąd Rejonowy w L. w pkt (...) odrzucił na podstawie art. 169 § 1 kpc wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w L.z dnia 29.04.2014r., sygn. akt I C 59/14, zaś w pkt (...) odrzucił mocą art. 344 § 3 kpc sprzeciw od ww. wyroku zaocznego. Podstawą takiego rozstrzygnięcia było stwierdzenie Sądu Rejonowego, że zarówno wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu, jak i sam sprzeciw, były spóźnione.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wywiodła pozwana, zaskarżając je w całości oraz podnosząc zarzuty naruszenia przepisów:

1) art. 344 § 1 kpc poprzez uznanie, że termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego rozpoczął bieg, mimo że wyrok ten został doręczony na nieprawidłowy adres pozwanej i nigdy nie nastąpiło jego skuteczne doręczenie, ewentualnie poprzez uznanie, że termin ten rozpoczął bieg w dniu dowiedzenia się o wydaniu wyroku zaocznego,

2) art. 169 § 1 kpc poprzez uznanie, że pozwana winna złożyć wniosek o przywrócenie terminu nawet w sytuacji, gdy dokonano nieprawidłowego doręczenia zastępczego na nieaktualny adres zamieszkania pozwanej, a więc, że termin nie rozpoczął biegu, jak i poprzez uznanie, że termin do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu rozpoczął bieg w dniu 12.02.2015r., lub 26.02.2015r., tj. w dniu uzyskania ogólnikowej informacji na portalu społecznościowym.

W efekcie pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu i ustalenie, że sprzeciw od wyroku zaocznego wpłynął w terminie, ewentualnie o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, a ponadto o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Przede wszystkim rację przyznać należało skarżącej pozwanej, która w wywiedzionym przez siebie zażaleniu wskazywała na okoliczność, iż termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego wydanego przez Sąd Rejonowy w L. w dniu 29.04.2014r. nie rozpoczął jeszcze w ogóle biegu.

Zgodnie z treścią art. 344 § 1 kpc Pozwany, przeciwko któremu zapadł wyrok zaoczny, może złożyć sprzeciw w ciągu dwóch tygodni od doręczenia mu wyroku. W niniejszej sprawie wyrok zaoczny z dnia 29.04.2014r. nie został pozwanej doręczony, albowiem doręczenie zastępcze, o którym mowa jest w przepisie art. 139 § 1 kpc, w sytuacji, gdy nie podlegało w sprawie zakwestionowaniu, że pozwana nie mieszka pod adresem wskazanym w pozwie, nie mogło być skuteczne. Jak wynika z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8.03.2005r. (V CZ 6/05, LEX nr 603429) Doręczenie zastępcze oparte jest na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata i że w ten sposób doręczenie zostało dokonane prawidłowo. Domniemanie to jednak może być przez stronę obalone. Z kolei w znamienym dla niniejszego postępowania orzeczeniu z dnia 18.03.2009r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV CNP 87/08 (LEX nr 603176) Sąd Najwyższy stwierdził, że Podstawowym warunkiem skuteczności zastępczego doręczenia jest to, by adresat mieszkał istotnie pod wskazanym adresem.

W tej sytuacji Sąd I instancji niesłusznie początek biegu terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego skorelował z faktem dowiedzenia się przez pozwaną za pośrednictwem informacji zaczerpniętej na portalu społecznościowym o tym, że wyrok zaoczny zapadł, i na tej podstawie uznał, że skoro termin dwutygodniowy upłynął, to sprzeciw jest spóźniony.

Dalej, skoro wyrok zaoczny w istocie jeszcze nie został pozwanej doręczony (a nic innego nie wynika ze zgromadzonego dotychczas w sprawie materiału dowodowego), to także i termin do wniesienia sprzeciwu jeszcze nie upłynął, a w konsekwencji wniosek o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu był zbędny. Zresztą na tę okoliczność powołała się pełnomocnik pozwanej już w uzasadnieniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu. Okoliczności tej Sąd Rejonowy albo nie dostrzegł, albo nie przeanalizował, w konsekwencji czego wydał orzeczenie, mocą którego odrzucił zarówno wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, jak i odrzucił sam sprzeciw.

Tymczasem, skoro wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego był zbędny (z przyczyn, o jakich mowa była powyżej), to postępowanie w jego przedmiocie należało na podstawie art. 355 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc umorzyć, uchylając uprzednio na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc postanowienie Sądu Rejonowego w pkt (...) Orzeczenie tej treści Sąd Okręgowy zawarł w pkt (...)sentencji.

Uwzględniając argumentację zażaleniową należało następnie na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc uchylić postanowienie Sądu Rejonowego o odrzuceniu sprzeciwu (pkt (...)). Rozstrzygnięcie to zapadło bowiem na podstawie stwierdzenia, że sprzeciw był spóźniony. Tymczasem zastępcze doręczenie na podstawie art. 139 § 1 kpc wyroku zaocznego na nieaktualny adres pozwanej podany przez powódkę nie mogło skutkować rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia sprzeciwu. Jednakże od chwili kiedy pozwana dowiedziawszy się o sprawie podała swój adres i wniosła sprzeciw od wyroku zaocznego należało sprzeciw przyjąć i nadać mu bieg (vide postanowienia SN z 18 marca 2009 roku IV CNP 87/o8). W tym stanie rzeczy Sąd II instancji orzekł, jak w pkt (...)sentencji.

W pkt (...)sentencji Sąd odwoławczy oddalił na podstawie art. 108 § 1 kpc a contrario wniosek strony pozwanej o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, uznając, że wniosek ten jest przedwczesny, a zatem i bezzasadny.